

De ki werd machtig tegen stamboekverdrukking in

Rein Strikwerda hield zijn kritische kijk

Hij heeft de neiging, zo zegt dierenarts Rein Strikwerda in Mep- pel, weerwoord te geven op zaken die in zijn ogen fout of een- zijdig worden belicht in de pers. Zijn kritische blik heeft hem z'n hele lange leven vergezeld, maar heeft hem allerminst verbitterd.

tekst Reimer Strikwerda

Hij wil het verschil graag even bena- drukken. 'Ik ben mijn hele leven criticus geweest, maar beslist geen criticaster.' Een opmerking die helemaal past in de geest van Rein Strikwerda. Van Dale meldt over een criticus onder meer dat die 'vooral in kranten en tijdschriften over de goede en slechte hoedanigheden van werken van wetenschap of kunst schrijft', terwijl een criticaster een 'onbillijk of onbevoegd recensent', een 'muggenzifter' wordt genoemd. 'Als student in Utrecht heb ik al geleerd kritisch te lezen, het niet bij voorbaat met alles oneens te zijn, maar wel constant te denken: klopt dit wel?', zo legt hij zijn instelling uit, die hij tot op zijn zeer hoge leeftijd bij gelegenheid nog uitdraagt in ingezonden stukken in bijvoorbeeld de Meppeler Courant en de Leeuwarder Courant.

conservatieve houding van de stamboek- leiding, die in feite de ki als een bedreiging bleef zien. 'Hun mentaliteit stond me niet aan. Ze bleven zich ver verheven voelen boven de ki-leden, vooral in de zandgebieden van de provincie.' Tussen de stamboekvoorzitters Jan Was- senaar en Haaije Boersma leek Jan Sikma een 'tussenpaus'. 'Maar Sikma was een bescheiden man, die ook in de relatie met het NRS zocht naar overeenkom- sten, terwijl hij met name geen persoon- lijk voordeel wilde van zijn voorzitters- functie. En dat was wel eens anders geweest.' Maar ook wil hij Wieger Bosma noemen: de toenmalige voorzitter van de Friese ki-bond. 'Hij wist af en toe de wankele vrede te bewaren, intern zowel als met het FRS, zodat ook het Spermacentrum behoorlijk kon functioneren. Hij is op

'Het blijft belangrijk het dierenwelzijn in de gaten te houden'

Zijn bondige reacties beperken zich lang niet tot zijn oorspronkelijke werkter- rein, maar hij blijft zich ergeren aan de 'dierenknuffelaars', die boeren nog wel eens als dierenbeulen willen wegzetten. 'Een boerderij is geen dierenasatori- um', zo meldt hij vanuit Meppel, om- ringd door boeken en kranten. Strikwer- da herinnert aan zijn clandestiene praktijkperiode tijdens de Tweede We- reldoorlog in de Brabantse Kempen. 'Veel mensen die de veehouderij niet uit eigen waarneming kennen, koesteren de om- standigheden uit de stallen van toen – ze weten niet waarover ze het hebben. Dan hebben de koeien het in de huidige grote stallen nogal beter. Het blijft overigens belangrijk het dierenwelzijn ook daar in de gaten te houden.'

Zijn werkperiode in Friesland bij het Spermacentrum – van 1957 tot 1968 – noemt hij 'niet mijn gelukkigste jaren.' Zeker, hij boekte er mooie resultaten op het gebied van het diepvriezen van sper- ma, maar hij bleef zich ergeren aan de

een manier vertrokken, die de schoon- heidsprijs niet verdient, toen Piet Scheer als eerste professionele secretaris aan- trad. Overigens,' zo haast Rein Strikwer- da toe te voegen, 'Scheer heeft er in 1980 voor gezorgd dat het Friese stamboek er in een nieuwe vorm is gebleven. Hij speelde het vaak hard, maar bij wijze van spreken: hij heeft een standbeeld verdiend.'

Holsteinstier van Schiphol

In 1968 werd Strikwerda benoemd als directeur van KI Meppel, destijds met af- stand de grootste ki-coöperatie van Ne- derland met 60.000 eerste inseminaties per jaar. 'Ik heb nergens plezieriger gewerkt dan in Drenthe', glundert Strikwerda nog na. 'Nee, erg progressief was men er ook niet. Mensen als Berend Oosterveld, de secretaris van de Drents-Overijsselse bond en stamboekinspecteur Sake Oos- ten hadden ook bij de ki nog grote in- vloed op de koers, gebaseerd op de Friese

bloedlijnen. Maar KI Meppel had al wel het proef-, wacht- en fokstierensysteem ingevoerd. En een zakelijke koers bracht de Noord-Hollandse Fransstieren relatief vroeg in beeld. Bovendien mocht ik – na de fusie tot KI Drenthe – met Wolter Flinkert van de aankoopcommissie een van de eerste holsteinstieren van Schip- hol halen: Sevens. Ja, inderdaad de stier die nu in het boek van Bert Theunissen staat vanwege zijn opmerkelijke, holle rugpartij.'

Zelf vertelde hij al eens eerder zich na- tuurlijk in de eerste plaats met de tech- nische zaken te hebben bemoeid in Mep- pel. Achter de schermen wilde hij nog wel eens een of andere fokkeuze stimu- leren, vooral – zo herinnert hij zich nu ook weer met zijn kenmerkende glunder in de ogen – omdat op die wijze vaak het meeste effect werd bereikt. Aan de sa- menwerking met zijn opvolger Berend Wiarda bewaart hij goede herinnerin- gen.

Vlak voor zijn vertrek eind 1984 was de basis gelegd voor grotere samenwer- kingsverbanden: het nieuwe NRS was opgericht, de ki ging werken in Noord- Westverband.

Prachtige verhalen

Meer dan een kwarteeuw volgt Rein Strikwerda de ontwikkeling op vele ter- reinen met belangstelling, maar blijvend als criticus. Hij was een van de weinigen, ook vanuit het veterinaire front, die zich in 1991 lieten horen toen de Nederlan- se regering op Europese instigatie be- sloot de jaarlijkse vaccinatie tegen mond- en klauwzeer te stoppen om de export van vee en vlees naar sommige landen veilig te stellen.

De gevolgen van dit in zijn ogen immo- rele non-vaccinatiebeleid hebben zich gemanifesteerd tijdens de rampzalige uitbraak van 2001. Maar liever dan over zijn 'gelijk' in deze spreekt hij over het rampzalige FRS-beleid en de vergelijkba- re gevolgen, bijvoorbeeld op het gebied van de gemiddelde productie. En dus pakt hij als we de deur uit zijn weer Bert Theunissens boek, om te smullen van diens zeer herkenbare verhalen. |

PORTRET

Naam:	Rein Strikwerda
Leeftijd:	90 jaar
Beroep:	dierenarts, afgestudeerd '47
Functies:	1949 dierenarts GD Groningen, 1957 directeur Spermacentrum Friesland, 1968 directeur KI Meppel, 1974 directeur KI Drenthe
Idolen:	Jan Sikma, Wieger Bosma
Hobby:	genealogie